

Město Dobruška

jako provozovatel veřejného pohřebiště podle § 16 odst. 1 zák. č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pohřebnictví“) vydává v souladu s ustanovením § 19 citovaného zákona

Řád veřejného pohřebiště Města Dobrušky

Článek 1

Úvodní ustanovení

1. Rada města Dobrušky ve smyslu § 102 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, schválila tento Řád veřejného pohřebiště města dne 22. června 2020, pod č. usnesení RM 03/69/2020.
2. Řád veřejného pohřebiště vydává Město Dobruška po předchozím souhlasu Krajského úřadu Královéhradeckého kraje ze dne 26.06.2020, vydaného pod č.j.: KUKHK-19846/RG/2020.
3. Řád veřejného pohřebiště upravuje správu pohřebiště Města Dobrušky a povinnosti osob, kterým svědčí právo nájmu místa na pohřebišti, dále osob, které zde vykonávají objednané činnosti a návštěvníků pohřebiště, to vše v souladu se zákonem o pohřebnictví.
4. Provozovatelem a správcem veřejného pohřebiště je Město Dobruška, IČO: 00274879, se sídlem: nám. F. L. Věka 11, PŠČ 518 01 Dobruška, zastoupené starostou města (dále jen provozovatel).

Článek 2

Působnost Řádu pohřebiště

1. Ustanovení tohoto Řádu se vztahují na veřejné pohřebiště v Dobrušce:
 - a) „**městský hřbitov**“, umístěný na parc. č.: 1726/1 a 1726/2 v k.ú. Dobruška, jehož součástí jsou:
 - I) místa pro ukládání lidských pozůstatků do hrobů a hrobek
 - II) místa pro ukládání zpopelněných lidských ostatků v urnách
 - III) vsypová louka
 - IV) společný hrob
 - V) vojenský hrob
 - VI) čestná hrobová místa
 - b) „**vesnický hřbitov**“ umístěný na parc. č.: 1722, 1723, 1724 a 1725/1 v k.ú. Dobruška, jehož součástí jsou:
 - I) místa pro ukládání lidských pozůstatků do hrobů a hrobek
 - II) místa pro ukládání zpopelněných lidských ostatků v urnách
 - c) „**hřbitov Pulice**“ umístěný na parcele č.: 282/13 v k.ú. Pulice, jehož součástí jsou:
 - I) místa pro ukládání lidských pozůstatků do hrobů a hrobek
 - II) místa pro ukládání zpopelněných lidských ostatků v urnách

Vnější hranice výše uvedených pohřebišť jsou vymezeny oplocením.

2. Řád je závazný pro provozovatele a dále pro subjekty, zajišťující pohřební služby, pro poskytovatele pohřebních a jiných úkonů a služeb, nájemce hrobových a urnových míst, vypravitele pohřbu, návštěvníky pohřebiště včetně osob, které zde s prokazatelným souhlasem správce nebo nájemce provádějí práce, a pro ostatní veřejnost.
3. Pokud bude stejná věc popsána v několika dokumentech a v každém jinak, tak mají přednost v pořadí: samotná nájemní smlouva, Řád, zákon o pohřebnictví a občanský zákoník. Smlouva i Řád nesmějí být v rozporu se zákonem nebo být proti zákonu - speciálnímu i obecnému. Zvláštní ustanovení mají vždy přednost před obecnými, a to i když jsou uvedena v jednom dokumentu. Pokud není v žádném dokumentu nějaká věc upravena, řídíme se pravidly uvedenými v právních předpisech.

Článek 3 **Doba zpřístupnění pohřebiště**

1. Pohřebiště je místo, veřejnosti denně přístupné takto:

- říjen – březen od 07:30 - 18:00 hodin
- duben – září od 06:30 - 20:00 hodin
- 1. a 2. listopadu od 06:30 - 20:00 hodin

Provozovatel je oprávněn povolit odůvodněnou výjimku individuálním povolením.

Návštěvníci jsou povinni opustit pohřebiště do konce uzavírací doby bez upozornění.

Mimo vymezenou dobu je pohřebiště uzamčeno.

2. Provozovatel může z oprávněných důvodů přístup veřejnosti na pohřebišti nebo jeho část dočasně omezit nebo zakázat, např. v době provádění terénních úprav, exhumací, za sněhu, náledí apod., pokud nelze zajistit bezpečnost návštěvníků. Provozovatel zabezpečí v zimním období nezbytnou údržbu hlavních komunikací pohřebiště v zájmu zajištění bezpečnosti.

Článek 4 **Rozsah poskytovaných služeb**

1. Na pohřebišti Města Dobrušky jsou provozovatelem poskytovány tyto základní služby nezbytné pro řádný chod pohřebiště:

a) nájem hrobového místa:

- „**městský hřbitov**“ - pro hroby, hrobky k uložení lidských pozůstatků,
 - pro uložení lidských ostatků v urnách,
 - na vsypové loučce,

„**vesnický hřbitov**“ a „**hřbitov Pulice**“

- pro hroby, hrobky k uložení lidských pozůstatků,
- pro uložení lidských ostatků v urnách,

b) správa a údržba pohřebiště a objektů na pohřebišti, údržba a úprava společných hrobů a čestných hrobových míst,

c) vedení předepsané evidence související s provozováním pohřebiště,

d) zveřejňování informací v místě na daném pohřebišti obvyklém pro potřeby nájemců a veřejnosti,

e) vykonávání dozoru nad dodržováním Řádu,

f) běžná údržba pohřebiště včetně zeleně, oplocení, mobiliáře a inženýrských sítí,

g) běžná údržba páteřních komunikací a zpevněných ploch (v létě i v zimě),

h) zajišťování svozu, odvozu a likvidace odpadů,

i) příležitostný dozor a úklid veřejných WC na pohřebišti.

2. Na pohřebišti Města Dobrušky jsou poskytovány doplňkové služby na žádost nájemce nebo vlastníka hrobového zařízení či hrobky, které nejsou kalkulovány v ceně nájmu. Tyto služby zajišťuje provozovatel prostřednictvím třetí osoby. Případně si každý nájemce nebo vlastník hrobového zařízení či hrobky tyto služby zajistí sám po předchozím souhlasu provozovatele pohřebiště, vždy za podmínek stanovených v čl. 11 tohoto Řádu. Jedná se zpravidla o tyto služby:

a) pohřbívání do hrobů a hrodek,

b) výkopové práce související s pohřbením nebo exhumací,

c) ukládání zpopelněných lidských ostatků,

d) provádění exhumací,

e) propůjčení smuteční obřadní síně k obřadům.

3. Všichni zemřelí nezávisle na místě úmrtí mohou být na tomto veřejném pohřebišti pohřbeni jen s prokazatelným souhlasem provozovatele po předložení listu o prohlídce zemřelého a to zpravidla před vydáním povolení k výkopu hrobu.

Článek 5 Povinnosti návštěvníků pohřebiště

1. Návštěvníci pohřebiště jsou povinni se zdržet takového jednání, které by se dotýkalo důstojnosti zemřelých, nebo mravního cítění pozůstalých a veřejnosti: tzn. zejména chovat se hlučně, pouštět přenosné nosiče zvuku, požívat alkoholické nápoje, omamné a psychotropní látky, odhazovat odpadky mimo nádob k tomu určených a používat prostory pohřebiště a jeho vybavení k jiným účelům, než k jakým jsou určeny.
2. Dětem do 10 let věku je dovolen vstup na pohřebiště pouze v doprovodu dospělých osob.
3. Osobám pod vlivem návykových a psychotropních látek je vstup na pohřebiště zakázán, rovněž je zakázáno požívání návykových a psychotropních látek na pohřebišti.
4. Motorová vozidla mohou na pohřebiště vjíždět a zdržovat se jen s prokazatelným souhlasem provozovatele a za podmínek jím stanovených. Jde zejména o dodržování vyhrazených jízdních tras, maximální povolené rychlosti apod. Ve zvlášť odůvodněných případech může provozovatel povolit výjimku.
5. Na pohřebišti není dovolena jízda jinými vozidly s výjimkou vozíků invalidních občanů. Vozidla a vozíky invalidních občanů a osob tělesně postižených jsou zproštěny úplaty. Chodci mají vždy přednost před vozidly. Přednost v jízdě má vozidlo, které přijíždí zprava. Pojízděné a zpevněné plochy na pohřebišti mohou být užívány k odstavení vozidla na nezbytně nutnou dobu pouze tak, aby tím nebyl omezován pohyb jiných vozidel.
6. Na pohřebišti je zakázáno provádět opravy, údržbu a mytí vozidel.
7. Na pohřebišti je rovněž zakázáno pohybovat se na kolech, kolečkových bruslích, koloběžkách, skateboardech.
8. Drobná domácí zvířata mohou doprovázet návštěvníky pohřebiště jen na vodítku a tak, aby nedocházelo ke znečišťování hrobových míst, jejich bezprostředního okolí a přístupů.
9. Z hygienických důvodů není dovoleno na pohřebišti pít vodu z vodovodních výpustí a studní. Rovněž není dovoleno tuto vodu odnášet v náhradních obalech mimo pohřebiště.
10. Svítidla mohou návštěvníci a nájemci na pohřebišti rozsvěcovat jen pokud jsou vhodným způsobem zabezpečena proti vzniku požáru. Správce může v odůvodněných případech používání svítidel na pohřebišti omezit nebo i zakázat.
11. Na vsypové louce je dovoleno používat svítidla jen na místech k tomu určených. Vstup na vsypovou louku je pro veřejnost zakázán. Věnce a kytice lze umísťovat jen na vyhrazené plochy a způsobem na místě určeném (zídka před vsypovou loukou).
12. Ukládání nádob, náradí, jiných předmětů, včetně dílů hrobového zařízení, na zelené pásy a místa kolem hrobových míst není dovoleno. Nádobky na odpadky na pohřebišti slouží jen pro ukládání odpadu z pohřebiště mimo odpadu stavebního. Pokud je na pohřebišti zavedeno třídění odpadu, je nutno toto opatření respektovat.
13. Návštěvníkům je zakázáno provádět jakékoli zásahy do vzrostlé zeleně na pohřebišti.
14. Na pohřebišti je povoleno provádět práce pouze v takovém rozsahu a způsobem, který stanoví tento Řád a provozovatel.
15. Všechny osoby vykonávající činnosti, související se zajištěním řádného provozu pohřebiště, jsou povinny tak činit v souladu se zákonem a ostatními právními normami, upravujícími takovou činnost, dodržovat tento Řád a to vždy s vědomím provozovatele, nebo s jeho předchozím souhlasem, je-li ho dle tohoto Řádu potřeba.
16. Na pohřebišti je dovoleno umístění reklam pouze na vyhrazených místech po předchozím souhlasu provozovatele. Není dovoleno umístění reklam na stromech, zařízeních pohřebiště ani na hrobových místech a zařízeních.
17. Na pohřebišti a v bezprostředním okolí není rovněž dovoleno pořádat presentační akce soukromých subjektů zaměřené na výkon následné služby či prodej jimi nabízeného zboží. Všechny subjekty, které chtějí vykonávat jakékoli práce či služby na pohřebišti, mají oznamovací povinnost k této činnosti vůči provozovateli.

Článek 6

Povinnosti a činnosti provozovatele

Provozovatel je povinen zejména:

1. Provozovat v souladu se zákonem, tímto Řádem a zvláštními právními předpisy (např. zákon o odpadech, zákon o ochraně osobních údajů, zákon o shromažďování apod.).
2. Stanovit stejné podmínky pro sjednání nájmu hrobového místa dle typu pro každého nájemce.
3. Zdržet se ve styku s pozůstalými chování nešetrného k jejich citům a umožnit při smutečních obřadech účast registrovaných církví, náboženských společností a jiných osob v souladu s projevenou vůlí zemřelé osoby; pokud se tato osoba během svého života ke smutečnímu obřadu nevyslovila, také v souladu s projevenou vůlí osob uvedených v § 114 odst. 1 občanského zákoníku, jsou-li správci známi.
4. Vést evidenci související s provozováním pohřebiště dle § 21 zákona o pohřebnictví v elektronické formě s roční frekvencí výtisku a jejich následném svázání. Případně lze vybranou evidenci vést ve vázané knize. Současně je povinen udržovat aktuální plán pohřebiště s vedením evidence volných hrobových míst. Zájemcům o uzavření nájemní smlouvy je povinen na jejich žádost nechat nahlédnout do plánu pohřebiště a evidence volných míst.
5. Ukládat Listy o prohlídce zemřelého do spisovny popřípadě i doklady o zpopelnění (byli-li předány) dle archivačního a skartačního řádu obce.
6. V případě zákazu pohřbívání bezodkladně písemně informovat nájemce hrobových míst, pokud je mu známa jejich adresa a současně informovat veřejnost o tomto zákazu v místě na daném pohřebišti obvyklém.
7. V případě rušení pohřebiště správce postupuje dle § 24 zákona o pohřebnictví a je bezodkladně povinen vůči zúčastněným osobám a veřejnosti splnit veškerou informační povinnost.
8. Připravit k pronájmu nová místa pro hroby, hrobky, urnová místa apod., a to v částech k tomu určených a stavebně připravených minimálně v rozsahu přístupových komunikací. Pronajímat tato místa a provádět obnovu nájmu zájemcům za podmínek, stanovených zákonem a Řádem tak, aby vznikly ucelené řady, oddíly, či skupiny hrobových míst stejného charakteru a rozměru.
9. Novým žadatelům přiděluje přednostně volná hrobová místa v již existujících skupinách, vyklizená od hrobových zařízení předchozích nájemců. Žádný zájemce o pronájem místa na pohřebišti nemá nárok na individuální umístění hrobového místa mimo vymezený prostor stejného charakteru a rozměru.
10. Zajišťovat běžnou údržbu veřejné zeleně na pohřebišti podle platných předpisů, pokynů příslušného správního orgánu, provádět běžnou údržbu cest a chodníků, oplocení, společných zařízení a inženýrských sítí, dbát na úpravu pohřebiště.
11. Zajišťovat likvidaci odpadů z pohřebiště předepsaným způsobem včetně jejich základního třídění.
12. Zabezpečovat pořádek a čistotu na pohřebišti, včetně údržby veřejných travnatých ploch, opuštěných hrobových míst, společných hrobů a vyhrazených ploch.
13. Umožnit v souladu s § 4a) zákona o pohřebnictví oprávněným osobám manipulaci se zetlelými a nezetlelými ostatky v rámci pohřebiště nebo provedení exhumace za podmínek stanovených zákonem o pohřebnictví a tímto Řádem.
14. Vyřizovat stížnosti včetně reklamací souvisejících s provozem a správou pohřebiště.
15. Písemně upozornit nájemce na skončení sjednané doby nájmu před jejím skončením. Není-li mu trvalý pobyt, nebo sídlo nájemce znám, uveřejní tuto informaci v místě na daném pohřebišti obvyklém a odkaz na uveřejněnou informaci umístí vhodným způsobem na příslušné hrobové místo.
16. Během doby trvání nájmu umožnit k hrobovému místu přístup a zdržet se jakýchkoli zásahů do hrobového místa. Toto ustanovení se nevztahuje na případy, kdy je nezbytné bezodkladně zajistit bezpečný provoz pohřebiště, a to na nezbytně nutnou dobu.

Článek 7 Stanovení tlecí doby

V souladu s výsledky hydrogeologického průzkumu a stanoviskem krajské hygienické stanice je na základě zákona o pohřbnictví pro uložení lidských ostatků do hrobu stanovena tlecí doba:

Na pohřebišti „**městský hřbitov**“ v délce minimálně **10 let**. (Možnost pohřbívání do prohloubených hrobů bude posuzováno individuálně z hlediska možného výskytu vody, nebo výskytu tvrdé horniny v hrobových místech).

Na pohřebišti „**vesnický hřbitov**“ v délce minimálně **15 let**. (Možnost pohřbívání do prohloubených hrobů bude posuzováno individuálně z hlediska možného výskytu vody, nebo výskytu tvrdé horniny v hrobových místech).

Na pohřebišti „**hřbitov Pulice**“ v délce minimálně **30 let**. (Možnost pohřbívání do prohloubených hrobů bude posuzováno individuálně z hlediska možného výskytu vody, nebo výskytu tvrdé horniny v hrobových místech).

Pro zpopelněné lidské ostatky se tlecí doba nestanoví.

Článek 8 Užívání hrobového místa

1. Nájem hrobového místa (dále jen „nájem“) vzniká na základě smlouvy o nájmu hrobového místa uzavřené mezi pronajímatelem - Městem Dobruška (provozovatel i správce) a mezi nájemcem (dále jen „smlouva o nájmu“). Smlouva o nájmu musí mít písemnou formu a musí obsahovat určení druhu hrobového místa, jeho rozměry, dobu trvání nájmu, výši nájemného a výši ceny za služby spojené s nájmem. Výše ceny nájemného a služeb spojených s nájmem je stanovena ceníkem Města Dobrušky.
2. Žádný zájemce o nájem místa na pohřebišti nemá nárok na okupaci opuštěného hrobového místa nebo na jiné, individuální umístění hrobu a hrobového zařízení v rámci hrobového místa.
3. K uzavření smlouvy o nájmu je nájemce povinen poskytnout pronajímateli veškeré údaje, jejichž vedení je předepsáno ustanovením § 21 odst. 1 zákona o pohřbnictví, kterými jsou:
 - a) jméno a příjmení osoby, jejíž lidské pozůstatky/ostatky jsou na pohřebišti ukládány, místo a datum jejího narození a úmrtí, pokud jsou známy,
 - b) údaje o jiných lidských pozůstatcích v rozsahu identifikace jiných lidských pozůstatků,
 - c) datum uložení lidských pozůstatků nebo lidských ostatků na pohřebišti včetně jejich exhumace, určení hrobového místa, hloubky pohřbení, druhu rakve, vložky do rakve nebo transportního vaku; u lidských ostatků druh a číslo urny a v případě vsypu i místo jejich uložení,
 - d) záznam o nebezpečné nemoci, pokud lidské pozůstatky, uložené do hrobu nebo hrobky, byly touto nemocí nakaženy,
 - e) jméno, příjmení, adresu místa trvalého pobytu a datum narození nájemce hrobového místa, jde-li o fyzickou osobu, nebo obchodní jméno, název firmy, sídlo a identifikační číslo nájemce hrobového místa, jde-li o právnickou osobu,
 - f) datum uzavření nájemní smlouvy a dobu trvání závazku včetně údajů o změně smlouvy,
 - g) údaje o hrobce, náhrobku a hrobovém zařízení daného hrobového místa,
 - h) údaje o vlastníku hrobového zařízení, hrobky, náhrobku daného hrobového místa není-li vlastníkem nájemce a to nejméně v rozsahu jméno, příjmení, trvalý pobyt, datum narození,
 - i) na žádost nájemce může být smlouva doplněna o osoby, které mohou po smrti nájemce na základě určené posloupnosti pokračovat v nájmu v rozsahu jméno, příjmení, trvalé bydliště a datum narození. Lze tak učinit i samostatnou písemnou žádostí.
4. Změny výše uvedených údajů a skutečností potřebných pro vedení evidence veřejného pohřebiště je nájemce i vlastník povinen bez zbytečného odkladu oznámit provozovateli.
5. V případě, že se jedná o nájem hrobového místa v podobě hrobu, musí být doba, na níž se smlouva o nájmu uzavírá, stanovena tak, aby od pohřbení mohla být dodržena tlecí doba stanovená pro dané pohřebiště.
6. Podnájem hrobového místa je zakázán.

7. Platným uzavřením smlouvy o nájmu vzniká nájemci právo zřídit na pronajatém místě hrob, hrobku, urnové místo, včetně vybudování náhrobku a hrobového zařízení (rám, krycí desky apod.) a vysázet květiny, to vše v souladu s obsahem smlouvy o nájmu, tímto Řádem a pokyny provozovatele, s následnou možností uložit v tomto místě lidské pozůstatky a lidské ostatky.
8. Nájemní právo k hrobovému místu lze převést na třetí osobu pouze písemnou dohodou mezi provozovatelem, původním nájemcem a novým nájemcem na základě nové smlouvy o nájmu. Pokud původní vlastník hrobky, náhrobku nebo hrobového zařízení převede vlastnické právo k těmto věcem na nového vlastníka, je povinen o této skutečnosti bezodkladně informovat provozovatele a předložit mu smlouvu o převodu uvedených věcí do vlastnictví jiné osoby.
9. Nájemce je povinen vlastním nákladem zajišťovat údržbu pronajatého hrobového místa a hrobového zařízení či hrobky v následujícím rozsahu a způsobem:
 - a) nejpozději do 3 měsíců od pohřbení do hrobu zajistit úpravu pohřbívací plochy hrobového místa,
 - b) zajistit, aby plocha hrobového místa nezarůstala nevhodným porostem, který by narušoval svým vzhledem okolí, průběžně zajišťovat údržbu hrobového místa tak, aby travní porost nedosáhl květenství (vymetání trav), jakož i průběžně zajišťovat údržbu hrobek, hrobového zařízení na vlastní náklady tak, aby jejich stav nebránil užívání hrobových míst ostatních nájemců, dalších osob a neohrožoval jejich bezpečnost,
 - c) odstranit včas znehodnocené květinové a jiné dary, odpad z vyhořelých svíček a další předměty, které narušují estetický vzhled pohřebiště. Neodstraní-li tyto předměty nájemce hrobového místa na vsypové loučce, je provozovatel oprávněn tak učinit sám,
 - d) neprodleně zajistit opravu hrobového zařízení pokud je narušena jeho stabilita a ohrožuje tím zdraví, životy nebo majetek dalších osob. Pokud tak nájemce neučiní po uplynutí lhůty uvedené ve výzvě provozovatelem, je provozovatel oprávněn zajistit bezpečnost na náklady a riziko nájemce hrobového místa.
10. Právo nájmu hrobového místa přechází na osobu, kterou nájemce určil, popřípadě na svěrenský fond určený nájemcem. Je-li nájemcem fyzická osoba a není-li přechod nájmu na určenou osobu možný, anebo neurčil-li nájemce nikoho, přechází právo nájmu na jeho manžela, není-li ho, na jeho děti, není-li jich, na jeho rodiče, není-li jich, na jeho sourozence; nežijí-li, pak na jejich děti. Není-li přechod práva nájmu na žádnou z těchto osob možný, přechází právo nájmu na dědice zemřelého. Osoba, na niž právo nájmu přešlo, je povinna sdělit provozovateli bez zbytečného odkladu údaje potřebné pro vedení evidence veřejného pohřebiště; to platí i pro správce svěrenského fondu.
11. Provozovatel může odstoupit od smlouvy o nájmu, s výjimkou smlouvy o nájmu, kde dosud neuplynula stanovená tlečí doba, jestliže nájemce neuhradí dlužné nájemné, nebo úhradu za služby spojené s nájmem do 3 měsíců ode dne, kdy ho k tomu správce písemně vyzval.
12. Jestliže nájemce podá před uplynutím sjednané doby nájmu návrh na prodloužení smlouvy o nájmu a plní své povinnosti dle § 25 odst. 4 zákona o pohřebnictví, může provozovatel jeho návrh odmítnout jen v případě, že má být pohřebiště zrušeno podle § 24 zákona o pohřebnictví.
13. Uložení konstrukce pro ukládání vykopané zeminy při výkopu vedlejšího hrobu a nutné kamenické práce na přilehlém hrobovém místě, to vše v odůvodněných případech a na nezbytně nutnou dobu, není omezením práva nájemce ve smyslu § 25. Dojde-li k zásahu do hrobového místa, nebo zařízení a vznikne-li tímto škoda, je povinen hrobové místo uvést do původního stavu, nebo škodu nahradit ten, kdo škodu způsobil. To platí i v případě, že škůdce ke své činnosti přibral třetí osobu.
14. Je zakázáno odkládat díly hrobového zařízení na sousední hrobová místa, nebo je opírat o sousední hrobová zařízení.
15. Při užívání hrobového místa je nájemci zakázáno manipulovat s lidskými ostatky. Se zpopelněnými lidskými ostatky může nájemce manipulovat a ukládat je na pohřebišti pouze s vědomím provozovatele a nájemce je povinen poskytnout provozovateli veškeré údaje, jejichž vedení je předepsáno § 21 odst. 1 zákona o pohřebnictví.
16. Nájemce je povinen strpět číselné označení hrobových míst provedené provozovatelem, tyto čísla nepřemísťovat, nepoškozovat a nepoužívat k jiným účelům. Nájemce je povinen strpět na hrobovém místě vhodně umístěný odkaz na uveřejněnou informaci ve vývěsce týkající se upozornění nájemce na skončení doby nájmu či jiné oznámení.

17. Po zániku nájmu se lidské ostatky ponechají na dosavadním místě. Při nájmu hrobového místa novým nájemcem budou tyto lidské ostatky v průběhu nového pohřbení uloženy pod úroveň dna hrobu. Není-li možno využít úroveň dna hrobu, uloží se lidské ostatky do společného hrobu téhož pohřebiště.
18. Byl-li nájemce hrobového místa prokazatelně vyzván před ukončením nájmu k vyklizení hrobu od movitých i nemovitých věcí v souladu s § 2225 občanského zákoníku při skončení nájmu, předá nájemce hrobové místo vyklizené *do 30 dnů od skončení nájmu*. Při předání hrobového místa si nájemce vezme vše, kromě uložených lidských ostatků, protože v souladu s § 493 občanského zákoníku lidské ostatky nejsou věcí.
19. Při nesplnění bodu 18 tohoto článku je hrobové zařízení umístěno na hrobovém místě po zániku nájemní smlouvy bez právního důvodu tedy neoprávněně.
20. Pokud se hrobka nebo hrobové zařízení staly opuštěnou po účinnosti zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (tj. od 1. ledna 2014) a jsou zároveň stavbou, bude od 1. ledna 2024 provozovatelem pohřebiště provedena nabídka příslušnému Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových.
21. Pokud byla hrobka opuštěna před účinností zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (tj. před 1. lednem 2014), bude zaevidována do majetku obce, která je vlastníkem pozemku (viz ustanovení § 3056 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník) nebo obce, která je provozovatelem pohřebiště (viz ustanovení § 996 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník). Oznámení o novém vlastníku hrobky, která se tímto postupem stala hrobkou obecní, se zveřejní vhodným způsobem na veřejném pohřebišti (např. ve vývěsní skřínce). U opuštěného hrobového zařízení probíhá postup shodně.

Článek 9

Podmínky zřízení hrobky, náhrobku, hrobového zařízení

1. Ke zhotovení hrobky, náhrobku, hrobového zařízení na pohřebišti, nebo úpravě již existujících je oprávněn pouze vlastník, nebo jím zmocněná osoba po prokazatelném předchozím souhlasu provozovatele za jím stanovených podmínek.
2. Při provádění prací směřujících ke zhotovení, údržbě, opravám nebo odstranění věci (viz odst. 1) tohoto článku na pronajatém hrobovém místě je vždy třeba předchozího prokazatelného souhlasu nájemce, neprovádí-li tyto práce sám, přičemž je ten, kdo tyto práce provádí, povinen činit tak dle pokynů provozovatele, smlouvy o nájmu, tohoto Řádu a zákona.
3. Podmínky ke zřízení hrobového zařízení mimo hrobky určuje provozovatel v rozsahu:
 - a) určí rozměry, tvar hrobového zařízení, případně druh použitého materiálu, minimální hloubku základů, šířku uliček mezi hrobovým zařízením, způsob uložení zeminy a odpadu při zřizování hrobového zařízení, jeho opravách a likvidaci. Jednotlivé díly hrobového zařízení musí být mezi sebou pevně kotveny,
 - b) základy musí být provedeny do nezamrzající hloubky 80 cm, dimenzovány se zřetelem na únosnost půdy a nesmí zasahovat do pohřbívací plochy. Základy pod rám musí být provedeny do hloubky nejméně 50 cm pod terén (pokud jsou vyztuženy),
 - c) přední a zadní rámy hrobu musí být v jedné přímce s rámy sousedních hrobů,
 - d) nápisy na náhrobcích nesmí být v rozporu s obecně závaznými právními normami.
4. V případě, že je místo na pohřebišti pronajato ke zřízení hrobky, je nájemce oprávněn zřídit hrobku způsobem, v rozsahu a za podmínek stanovených individuálním souhlasem provozovatele ke zřízení hrobky, v rozsahu:
 - a) posouzení okolí plánované stavby (vliv na výsadbu, okolní komunikace, přístup k sousedním hrobovým místům),
 - b) předložení projektové dokumentace stavby hrobky (např. tvar hrobky, rozměry, odvětrávání, typ terénu a půdy, prostoru hrobky pro požadovaný počet rakví, rozsah výkopu),
 - c) návrh materiálů a hlavních konstrukčních prvků včetně požadavků pro osazení hrobky hrobovým zařízením (základové pásy, beton, výztuže, betonové tvárnice) na základě předloženého statického výpočtu,
 - d) určení místa uložení přebytečné zeminy (zajištění oddělení případných lidských ostatků, naložení, odvoz a uložení zeminy na skládku, dodržování hygienických předpisů a opatření),

- e) provedení základových pásů včetně dodržení technologických postupů a parametrů pro zvolený materiál stavby,
 - f) zhotovení stěn, svislé i vodorovné výztuže, otvorů pro patra a odvodnění,
 - g) svrchní zakončení stavby (betonový věnec, vnitřního zakrytí stropnicemi a následná izolace proti povrchové vodě),
 - h) určení minimální světlosti otvoru pro spuštění rakve s možností opakovaného otevření bez nutnosti demontáže hrobového zařízení,
 - i) obsypu stěny hrobky, úpravy okolního terénu,
 - j) povinnost informovat provozovatele pohřebiště o ukončení stavby.
5. V průběhu zhotovování, údržby, oprav, nebo odstraňování hrobky či hrobového zařízení na pohřebišti odpovídá nájemce hrobového místa za udržování pořádku, za skladování potřebného materiálu na místech a způsobem určeným provozovatelem. Odstraňovaný stavební materiál, náhrobky, či jejich části, tak i vykopanou zeminu je nájemce povinen nejpozději před přerušением práce téhož dne odvézt na svůj náklad na určené místo skládky a případně uložit do příslušného kontejneru, pokud je umístěn na pohřebišti. Při těchto pracích nesmí být cesty a uličky na pohřebišti užívány k jinému účelu než ke komunikačním a nesmí být jejich průchodnost omezována.
 6. Po skončení uvedených prací je nájemce povinen na svůj náklad uvést okolí příslušného hrobového místa a místa, která při práci znečistil, do původního stavu nejpozději do 48 hodin. Ukončení prací je nájemce povinen ohlásit provozovateli. Spolu s tím nahlásí změny hrobového zařízení, zakládající povinnost změnit, či doplnit předepsanou evidenci dle zákona. Totéž platí při likvidaci hrobového zařízení včetně základů a stavby hrobky.
 7. Vlastník hrobového zařízení je oprávněn s ním nakládat bez omezení vlastnických práv, včetně odstranění hrobového zařízení z pohřebiště po předchozím projednání s provozovatelem a nájemcem.
 8. Jednoduché práce nutné k udržování a výzdobě hrobových míst provádějí na pronajatých místech nájemci nebo fyzické, či právnické osoby nájemci pověřené.

Článek 10

Ukládání lidských pozůstatků a exhumace lidských ostatků

1. Otevřít hrob nebo hrobku na pohřebišti, ukládat do nich lidské pozůstatky nebo provádět exhumaci je oprávněn pouze provozovatel nebo provozovatel pohřební služby, který na základě smlouvy s vypravitelem pohřbu hodlá na pohřebišti pohřbít lidské pozůstatky (viz čl. 11 Řádu).
2. Obdobně jako při přijímání lidských pozůstatků k pohřbení provozovatel dbá na to, aby převzetí nezpopelněných lidských ostatků bylo doloženo alespoň úmrtním listem zemřelého a průvodním dopisem s uvedením, o čí ostatky se jedná, odkud jsou (číslo hrobu a název pohřebiště) a v koho zájmu se exhumace a převoz prováděl (číslo objednávky a smluvní strany); u urny postačí předložit doklad o zpopelnění, který obsahuje údaje shodné s identifikačním štítkem. Tyto dokumenty slouží i pro evidenci související s provozováním pohřebiště.
3. Zpopelněné lidské ostatky je možné uložit na pohřebišti vždy jen se souhlasem nájemce hrobového místa a provozovatele a způsobem, který odpovídá podmínkám ukládání na daném pohřebišti.
4. Nezpopelněné i zpopelněné lidské ostatky mohou být exhumovány, tj. přemístěny nebo převezeny na jiné pohřebiště pouze na písemnou a odůvodněnou žádost nájemce hrobového místa a nájemce nového hrobového místa na jiném pohřebišti, a to jen s písemným souhlasem provozovatele. Převoz exhumovaných nezpopelněných lidských ostatků na jiné pohřebiště musí být předem objednan u provozovatele pohřební služby a objednávka k žádosti přiložena. Nájemce hrobového místa doloží k žádosti o exhumaci vždy skutečnost úmrtí podle § 22 odst. 2 zákona o pohřebnictví a písemný souhlas osoby uvedené v § 114 odst. 1 občanského zákoníku. Před exhumací i vyjmutím nezetlelých lidských ostatků z hrobu nebo hrobky musí nájemce hrobového místa písemně požádat o souhlas také krajskou hygienickou stanicí.
5. Bez ohledu na uplynutí tlecí doby může být s nezpopelněnými i zpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště manipulováno pouze na základě předchozího souhlasu provozovatele.
6. Rakve, použité pro pohřbívání do země, musí být vyrobeny z takových materiálů, aby ve stanovené tlecí době zetlely spolu s lidskými ostatky. Za zetlelé se považují zbytky rakví (hlavních desek)

o maximální velikosti 0,5m² držící vcelku. Pro výrobu rakví, ukládaných do hrobu na pohřebišti, nesmějí být použity díly z nerozložitelných materiálů. Kovový díl (madla rakve apod.) lze použít jen omezeně.

7. Výplň rakví (vystýlka), transportní vaky vložené do rakví a rubáše mohou být vyrobeny pouze z lehce rozložitelných materiálů jako dřevěné piliny, papír a látky, u vaků rozložitelné plasty a u rubášů látky. Tkanina, ze které je oblečení zemřelého vyrobeno, by měla být nejlépe bez chemických přísad. K výrobě rakví a jejich nátěrů nesmí být použity barvy, lepidla a tvrdidla, obsahující složky škodlivých látek. Před spuštěním do hrobu musí být víko rakve pevně a trvale spojeno se spodní částí rakve.
8. Milodary vložené do rakve mohou být vyrobeny také pouze ze snadno rozložitelných materiálů.
9. Pro pohřbívání do hrobek je nutno použít rakve:
 - a) vyrobené z dřevního materiálu s dlouhou trvanlivostí, do které bude umístěna poloviční zinková vložka, nebo kovové nebo dle ČSN RakveMaximální rozměry rakví v hrobkách nesmějí překročit délku 2,15 m a šíři 0,85 m.
10. Všechny rakve, včetně exhumáčnických, musí být označeny štítkem nejméně se jménem zemřelého, datem narození, datem úmrtí, dnem pohřbu a názvem provádějící pohřební služby.

Článek 11

Podmínky pro otevření hrobu - hrobky provozovatelem pohřební služby

1. Pohřební služba, která hodlá na základě smlouvy s vypravitelem pohřbu otevřít hrob nebo hrobku, případně provádět exhumaci, tak může činit jen se souhlasem provozovatele pohřebiště po předložení dokumentů, které si pro tento účel vyžádá. Provozovatel pohřebiště je oprávněn provádět dozor nad všemi činnostmi, které pohřební služba na pohřebišti provádí.
2. Výkopové práce související s pohřbením nebo exhumací, otevřením hrobu nebo hrobky smí provádět k tomu dle právních předpisů způsobilý hrobník po předložení dokumentů, které si pro tento účel provozovatel vyžádá. Provozovatel pohřebiště ověřil jeho oprávnění a seznámil ho s Řádem pohřebiště a místními podmínkami.
3. Otevření hrobu, u něhož neuplynula tlečící doba od posledního pohřbení, je možné provést jen tehdy, pokud příslušná krajská hygienická stanice povolila manipulaci s nezetlelými lidskými ostatky.
4. Provozovatel může odmítnout otevření hrobu nebo hrobky, jsou-li k tomu závažné důvody, např. bezprostřední blízkost vzrostlého stromu, u něhož by musely být přerušeny hlavní kořeny (což by vedlo k narušení stability stromu), pokud je pohřebiště a jeho porost v nepříznivém stavu v důsledku vichřic, dešťových srážek nebo pokrytí povrchu sněhem a ledem.

Článek 12

Dřeviny, lavičky a ostatní

1. Dřeviny lze na pohřebišti vysazovat pouze se souhlasem správce. Jedná se o dřeviny, které by v budoucnu vykazovaly znaky vzrostlých stromů a mohly by způsobovat škody na majetku a ohrožovat bezpečnost návštěvníků.
2. Dřeviny nesmějí být vysazovány do pohřbívací plochy.
3. Provozovatel může dle svého uvážení a bez souhlasu nájemce odstranit vysazené dřeviny, k jejich výsadbě nedal souhlas.
4. Likvidovat vzrostlou zeleň lze jen při dodržení zvláštního předpisu (viz zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů).
5. Všechna trvalá zeleň vysazená na pohřebišti se stává majetkem zřizovatele pohřebiště.
6. Pokud je růstem vzrostlých stromů způsobována nájemci škoda na majetku, rozhoduje o způsobu řešení nebo náhrady příslušný správní orgán.
7. Nájemce ani návštěvník pohřebiště není oprávněn provádět jakékoli zásahy do vzrostlé zeleně bez předchozího souhlasu provozovatele.
8. Pevné i přenosné lavičky instaluje na pohřebišti provozovatel, nebo osoba, které k tomu udělí provozovatel souhlas s určením rozměrů, tvaru a umístění lavičky a povinnosti udržovat lavičky v řádném stavu. Lavičky mohou užívat všichni návštěvníci pohřebiště.

Článek 13 **Sankce**

1. Porušení tohoto Řádu bude postihováno podle § 5 odst. 1 písm. i) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích jako přestupek proti veřejnému pořádku, zvláště pokud fyzická osoba poruší podmínky uložené v tomto Řádu při konání pohřbu nebo pietního aktu.
2. Přestupku se dopustí také ten, kdo dle zákona o pohřebnictví
 - a) v rozporu s § 4 odst. 1 písm. f) zachází s lidskými pozůstatky nebo lidskými ostatky na pohřebišti způsobem dotýkajícím se důstojnosti zemřelého nebo mravního cítění veřejnosti,
 - b) v rozporu s § 4 odst. 1 písm. g) neoprávněně otevře na pohřebišti konečnou rakev s lidskými pozůstatky nebo urnu s lidskými ostatky,
 - c) v rozporu s § 4 odst. 1 písm. h) neoprávněně otevře na pohřebišti hrob nebo hrobku nebo neoprávněně provádí exhumaci.
3. Za přestupky uvedené výše lze uložit pokutu až do výše 100.000 Kč ve smyslu § 26 zákona o pohřebnictví.

Článek 14 **Ostatní ustanovení**

1. Právní vztahy neupravené tímto Řádem, vztahující se k provozování pohřebiště, se řídí zákonem o pohřebnictví.
2. Pokud se písemný styk provádí doručenkou na adresu nájemce místa na pohřebišti, platí fikce doručení uplynutí posledního dne úložní lhůty u pošty.
3. Kontrolu dodržování tohoto Řádu provádí provozovatel veřejného pohřebiště včetně Městské policie města Dobrušky.
4. Výjimky z Řádu dle individuální žádosti může schválit Rada města.
5. Pokud pohřebišť, nebo jeho část, včetně hrobových zařízení, jsou zapsány v seznamu kulturních památek, nebo se nacházejí na území památkového zájmu, či jsou v seznamu vojenských hrobů a pohřebišť, civilních válečných hrobů a pohřebišť, vztahují se na péči o ně zvláštní předpisy (viz např. zákon o státní památkové péči).

Článek 15 **Zrušující ustanovení**

Dnem nabytí účinnosti tohoto schváleného Řádu se zrušují v celém rozsahu Řád veřejných pohřebišť v Dobrušce, schválený Radou města Dobrušky dne 19.06.2002 pod číslem usnesení 1) a Řád pohřebiště „hřbitov Pulice“, schválený Radou města Dobrušky dne 06.12.2006 pod číslem usnesení RM 22/3/06.

Článek 16 **Závěrečné ustanovení**

1. Tento Řád je účinný dnem 17.07.2020.
2. Řád veřejného pohřebiště bude vyvěšen na úřední desce Města Dobrušky po dobu 15 dnů a po celou dobu platnosti tohoto Řádu na pohřebišti na místě obvyklém.

V Dobrušce dne: 23. června 2020

.....
starosta

.....
místostarosta